

Deklaracja amsterdamska 2002

Humanizm jest wynikiem długiej tradycji wolnomyślicielskiej, która zainspirowała wielu myślicieli, reformatorów i artystów oraz stanowiła podstawę dla nauki.

Podstawowe założenia współczesnego humanizmu są następujące:

1. **Humanizm jest etyczny.** Uznaje on wartość, godność i autonomię każdej jednostki. Humanisci popierają prawo każdego człowieka do jak największego zakresu wolności, pozostającego jednak w zgodzie z prawami innych. Humanisci mają obowiązek dbania o ludzkość, w tym przyszłe pokolenia. Humanisci uważają moralność za wrodzony element ludzkiej natury oparty na zrozumieniu i trosce o innych, nie potrzebujący zewnętrznego sankcjonowania.

2. **Humanizm jest racjonalny.** Stosuje on zdobyte nauki twórczo, a nie destrukcyjnie. Humanisci wierzą, że rozwiązanie problemów świata dokona się dzięki ludzkim myślom i czynom, a nie nadprzyrodzonej interwencji. Humanizm opowiada się za stosowaniem metod naukowych i wolnego dociekania w rozwiązywaniu problemów ludzkości, uznając jednocześnie konieczność stosowania zdobyczy naukowych zgodnie z ogólnoludzkimi wartościami. Nauka bowiem daje nam środki, a ogólnoludzkie wartości wyznaczają cele.

3. **Humanizm wspiera demokrację i prawa człowieka.** Dąży on do zapewnienia najpełniejszego rozwoju każdej jednostki. Humanizm stwierdza, że demokracja i rozwój są rzeczami najistotniejszymi. Zasady demokracji i praw człowieka mogą być stosowane w relacjach międzyludzkich i nie są ograniczone jedynie do metod rządowych.

4. **Humanizm uznaje, że wolność osobistą należy połączyć z odpowiedzialnością społeczną.** Humanizm odważa się budować świat na bazie idei wolnej jednostki odpowiedzialnej za świat i uznaje naszą zależność i odpowiedzialność za naturę. Humanizm jest niedogmatyczny, nie narzuca nikomu żadnego credo. Humanizm opowiada się za edukacją wolną od indoktrynacji.

5. **Humanizm jest odpowiedzialny na duże zapotrzebowanie na alternatywę wobec religii.** Główne religie światowe uważają, że ustanowione zostały na bazie objawień na zawsze. Próbuje narzucać swój światopogląd całej ludzkości. Humanizm uznaje, że wiarygodna wiedza dotycząca świata i nas samych wynika z ciągłego procesu obserwacji, oceny i aktualizacji.

6. **Humanizm docenia artystyczną kreatywność i wyobraźnię** oraz zmieniającą siłę sztuki. Humanisci potwierdzają istotność literatury, muzyki, sztuki wizualnej i przedstawianej dla rozwoju i spełnienia osobistego.

7. **Humanizm jest postawą życiową dążącą do jak najpełniejszego spełnienia poprzez kultywowanie życia etycznego i twórczego,** oferującą etyczne i racjonalne sposoby zajmowania się problemami naszych czasów. Humanizm może być drogą życiową dla każdego i wszędzie.

Naszym głównym celem jest uświadomienie ludziom w najprostszy sposób czym może być dla nich humanizm i do czego ich zobowiązuje. Wykorzystując wolne dociekanie, siłę nauki i twórczą wyobraźnię na rzecz umacniania pokoju i w służbie współczucia, jesteśmy pewni, że ludzie są zdolni rozwiązać problemy stojące przed nimi, więc wzywamy wszystkich dzielących niniejsze przekonanie do podjęcia wraz z nami prób rozwiązania problemów.

tłum. Dawid Ropuszyński

Deklaracja została wydana na **Światowym Kongresie Humanistycznym**, 3-6 lipca 2002, Noordwijkerhout (Holandia). Motto: Wszyscy różni — wszyscy równi: Prawa człowieka, różnorodność, humanizm.

Kongres zorganizowano z okazji pięćdziesięciolecia Międzynarodowej Unii Humanistycznej i Etycznej (IHEU). Poprzedni kongres odbył się w 1999 roku w Mombaju, kolejny odbędzie się w 2005 roku w Paryżu.

Przy okazji świętowania półwiecza IHEU wymieniano idee i doświadczenia oraz dyskutowano na temat dotychczasowego i przyszłego wkładu humanizmu w rozwój ludzkości. Podczas kongresu zorganizowano 15 różnych warsztatów, na których zajmowano się m.in.

uchodźcami, humanizmem, prawami człowieka i ogólnoludzkimi wartościami, edukacją jako kluczem do rozwoju, wzajemnymi stosunkami między humanizmem i islamem, eutanazją, równością płci, etc.
W światowym Kongresie Humanistycznym wzięło udział ponad 300 zaproszonych gości z kilkudziesięciu krajów świata, w tym 6 osób z Polski.
Deklaracja została zaakceptowana przez uczestników Kongresu podczas sesji zamykającej kongres.

(Publikacja: 15-07-2002 Ostatnia zmiana: 29-07-2005)

Oryginał.. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,1231>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl